

ಅಧ್ಯಾಯ 4.12 - Chapter 4.12

ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ - Phase Relation (PR)

ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ (Phase Relation)

ಒಂದು ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಧಾನ ವರ್ಗಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನದಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದು ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪವರ್ಗಾಂಶಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನದಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನದಿಂದಲೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ (Intra Phase Relation) ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ - 7 - Table - 7			
ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಅನುಸೂಚಿ ಸೂಚಕಾಂಶದೊಂದಿಗೆ			
ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧದ ವಿಧಗಳು	ಅಂತರ ವಿಷಯ	ಅಂತರ ಉಪವರ್ಗ	ಅಂತರವರ್ಗ ಶ್ರೇಣಿ
ಸಾಮಾನ್ಯ - General	a	j	t
ಪ್ರೇರಿತ - Bias	b	k	u
ಹೋಲಿಕೆ - Comparison	c	m	v
ವ್ಯತ್ಯಾಸ - Difference	d	n	w
ಸಾಧನೋಪಕರಣ - Tool	e	p	x
ಪ್ರಭಾವಿ - Influencing	g	r	y

01 ಶಬ್ದಾವಳಿ

ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೆ ಕೆಳಕಂಡಂತಹ ಸಂಬಂಧಗಳು:-

1. ಎರಡು ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ: ಅಂತರ ವಿಷಯ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ.
ಉದಾಹರಣೆ:- $W \& aX$ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ.
2. ಎರಡು ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ಉಪವರ್ಗಾಂಶಗಳು ಒಂದೇ ವಿಷಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಉಪವರ್ಗಾಂಶದಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧ:- ಅಂತರ ಉಪವರ್ಗ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ.
ಉದಾಹರಣೆ:- $G;3 \& r2$ ರೂಪಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ
3. ಒಂದೇ ಶ್ರೇಣಿಯ ಉಪವರ್ಗಾಂಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉಪವರ್ಗಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ:- ಅಂತರವರ್ಗ ಶ್ರೇಣಿ.
ಉದಾಹರಣೆ:- $S,51 \& v5$ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರದ ತುಲನೆ
4. ಒಂದು ಅನುಸೂಚಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಉಪವರ್ಗಾಂಶಗಳು ಒಂದು ಮತ್ತು ಅದೇ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಪವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪವರ್ಗಗಳ ನಡುವಿನ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಉಪವರ್ಗ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತರ ಉಪವರ್ಗದ ನಂತರ ಅಂತರ ಶ್ರೇಣಿ ಬರುತ್ತದೆ.

011 ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಷಯಾಂಶಗಳು

ಅಂತರ ವಿಷಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಒಂದು ವಿಷಯವೇ 'ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ವಿಷಯ'. ಮೊದಲನೆಯ ವಿಷಯ 'ವಿಷಯಾಂಶ ಒಂದು (Phase 1)' ಎಂದೂ, ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ 'ವಿಷಯಾಂಶ ಎರಡು (Phase 2)' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

0111 ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯ

ವಿಷಯಾಂಶ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 'ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಇದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಿಷಯದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

012 ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಷಯಾಂಶಗಳು

ಅಂತರ ಉಪವರ್ಗ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಉಪವರ್ಗಾಂಶವನ್ನು 'ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಉಪವರ್ಗಾಂಶವನ್ನು 'ವಿಷಯಾಂಶ ಒಂದು (Phase 1)' ಎಂದೂ, ಎರಡನೆಯದನ್ನು 'ವಿಷಯಾಂಶ ಎರಡು (Phase 2)' ಎಂದೂ ಮೊದಲಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

0121 ಸಂಕೀರ್ಣ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ

ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ಉಪವರ್ಗಾಂಶವನ್ನು 'ಸಂಕೀರ್ಣ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು 'ಸಂಯುಕ್ತ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ'ದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

0122 ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ಶ್ರೇಣಿ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಷಯಾಂಶಗಳು

ಅಂತರ ಶ್ರೇಣಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿ ಉಪವರ್ಗಾಂಶವನ್ನು 'ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿರುವ ಶ್ರೇಣಿ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೇಣಿ ಉಪವರ್ಗ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಒಂದು ಉಪವರ್ಗಾಂಶವನ್ನು 'ಶ್ರೇಣಿ ಉಪವರ್ಗಾಂಶ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಉಪವರ್ಗಾಂಶವನ್ನು 'ವಿಷಯಾಂಶ ಒಂದು (Phase 1)' ಎಂದು, ಎರಡನೆಯದನ್ನು 'ವಿಷಯಾಂಶ ಎರಡು (Phase 2)' ಎಂದೂ ಮೊದಲಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

02 ಸೂಚಕಾಂಕ

'ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ'ದ ಸೂಚಕಾಂಕವು "&".

1 ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಬಗೆಗಳು

ಆರು ಬಗೆಯ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಈ ತನಕ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ
2. ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ
3. ಹೋಲಿಕೆ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ
4. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ
5. ಸಾಧನೋಪಕರಣಗಳ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ
6. ಪ್ರಭಾವಿ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

2 ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

ಒಂದು ವಿಷಯವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯದ ಜೊತೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:- T&aS ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ

21 ವಿಷಯಾಂಶಗಳ ಅನುಕ್ರಮತೆ

ಇದರ ಅನುಕ್ರಮವು ಸ್ಥಾನ ಸೂಚಕ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನ ಸೂಚಕ ಮೌಲ್ಯವು ವಿಷಯಾಂಶ ಒಂದು (Phase 1) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

22 ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಾಂಶ

ವಿಷಯಾಂಶ ಎರಡನ್ನು (Phase 2) 'ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಾಂಶ' ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

3 ಪ್ರೇರಿತ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

ಒಂದು ವಿಷಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆರತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:- B&bC ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗಣಿತ

4 ಹೋಲಿಕೆ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:- C&cE ಭೌತವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನದ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ.

5 ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

ಎರಡು ವಿಷಯದ ಅಂಶಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:- I&dK ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

6 ಸಾಧನೋಪಕರಣಗಳ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

ವಿಷಯಾಂಶ ಎರಡನ್ನು (Phase 2) ಸಾಧನೋಪಕರಣವಾಗಿ ವಿಷಯಾಂಶ ಒಂದರಲ್ಲಿ (Phase 1) ನಿರೂಪಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಅದು ಸಾಧನೋಪಕರಣಗಳ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:- BX,78&e9S ಗಣಕದಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹದ ದತ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ

7 ಪ್ರಭಾವಿ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ

ಒಂದು ವಿಷಯವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದಾಗ ಅಂತಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿ ವಿಷಯಾಂಶ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:- Q,42&y1 ಹೀನಯಾನ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಹಾಯಾನದ ಪ್ರಭಾವ.